Fag, norsk 2026/27
10. trinn

Veke 34-39	**Emne: Rettskriving og grammatikk på hovudmål og sidemål**		
Tema (delmål for dei som treng det)	Kontroll på skilnader og likskapar mellom nynorsk og bokmål		
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: • lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel • skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål • bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar		
Læringsaktivitet og ressursar	Eige grammatikkhefte Grammatikkøvingar og skrivetrening på nynorsk og bokmål		
Vurdering	Skriftleg evaluering: 1 timars skriveøkt/prøve i begge målformene		
Vurderingskriterium	LÅG Lite bra eller mest ingen kontroll på regelverk og skilnader mellom bokmål og nynorsk	MIDDELS Bra eller stort sett bra kontroll på regelverk og skilnader mellom bokmål og nynorsk	HØG Svært bra eller framifrå kontroll på regelverk og skilnader mellom bokmål og nynorsk
Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese		

	• Digitale ferdigheiter

Veke 42- 48	**Emne: Språk på godt og vondt**
Tema (delmål for dei som treng det)	Språk og identitet Nabospråk og minoritetsspråk Språk som skadar demokratiet Å skrive eit essay Lese ulike tekstar der ein har funne kjenneteikn og språklege trekk på dei ulike temaene Samtalar i klassen om språk og identitet og korleis sosiale medium kan endre språk Refleksjon over eigne haldningar til ulike talespråkvariantar Stikkord: samanlikning av språk, typisk svensk, typisk dansk, ord og påverknad, ord som dempar og forsterkar
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla - lytte til og lese tekstar på svensk og dansk og gjere reie for innhald og språklege trekk - utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller dei unge sin livssituasjon - utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflekter over haldningar til ulike språk og talespråkvariantar - informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium - bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar
Læringsaktivitet og ressursar	Norsk 10 frå Cappelen Damm kap. 2 Språk på godt og vondt, og kap. 5 Du store verden Hefte om nabospråk og minoritetsspråk Videosnuttar om nabospråk: Naboer, men forstår vi hverandre? Den stille kampen - NRK TV https://www.riksmalsforbundet.no/falske-venner/ Kva kan du om svensk og dansk? **Svensk/dansk/samisk/etnospråk:**

	Dansk: Hassan, Y. Barndom, (skolen.cdu.no) Hassan, Y. 12 år, diktsamling Yahaya Hassan, (Norsk 10, s. 23) Svensk: Greta Tunberg s. 272. Norsk 10. Samisk: Dagen gryr 162-165 norsk 9. Etnonorsk: Sharif, G. Hør her´a! (Romanutdrag, Norsk 10, s. 75-78.) Hatprat: Nilsen, A. B.: Hatprat, (essay) (Norsk 10. s. 85-88) Abusland, Å., Engan, O., Tørdal, R., Federl, M., Dialektxperten. (2021, 15. februar). Norsk møter svensk og dansk. NDLA. https://ndla.no/article/29564 Pedersen, E. M. B. , Det farlige språket (essay) (Norsk 10, s. 95-96) CDU opplegg rundt appell og retoriske verkemiddel på 9.trinn		
Vurdering	Skriftleg evaluering: terminprøve Munnleg evaluering: Språk på godt og vondt: Nabospråk, minoritetsspråk, etnospråk, hatprat, samisk		
Vurderingskriterium	LÅG **Munnleg:** Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring **Skriftleg**: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS **Munnleg:** bra eller stort sett bra kontroll på framføring **Skriftleg**: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG **Munnleg:** svært bra eller framifrå kontroll på framføring **Skriftleg**: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter		
	•		

Veke 49-04	**Emne: Løgn og sanning**		
Tema (delmål for dei som treng det)	Kva skal du tru på? Å lese ein klassikar Kva er lyrikk? Å undersøke ein kampanje Å skrive ei analyse Å skrive ein samanlikning Når sanninga blir eit problem: Tekstar av Ibsen og Bjørneboe Korleis manipulere med språk? Retoriske verkemiddel Sjangerforståing og blandingssjangrar - Kåseri og essay Korleis analysere kampanje?		
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla: - lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel - samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid - beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa - informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium		
Læringsaktivitet og ressursar	Norsk 10- kap. 3 og 1 Skolen.cdu.no: - Å undersøke ein kampanje: Reklamekampanje og påverking: læringsstier + norskboka 10 - Å skrive ei analyse: Fleire sjangrar: Læringssti: analyse, tolkning og samanlikningar + norskboka 10 - Argumenterande tekstar: Retorikk og kunsten å overbevise - Ein folkefiende av Ibsen - Semelweis av Bjørneboe		
Vurdering	Munnleg evaluering: Drøftingsoppgåve om etikk- tverrfagleg med KRLE Skriftleg vurdering: kampanjeanalyse		
Vurderingskriterium	LÅG **Munnleg:** Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring **Skriftleg**: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS **Munnleg:** bra eller stort sett bra kontroll på framføring **Skriftleg**: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG **Munnleg:** svært bra eller framifrå kontroll på framføring **Skriftleg**: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving

Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter

Veke 5-15	**Emne: Kva er det norske?**
Tema (delmål for dei som treng det)	Språk og identitet Språk som skadar demokratiet Å skrive eit essay (Reflekterande tekst) Repetisjon av forteljande tekstar, skjønnlitteratur og sakprosa (alle typer). Debattinnlegg – drøftande tekst – argumenterande tekst Oppgåveforståing: Forstå kva oppgåva spør om, og kunne svare på det Tekst og sjangerforståing Dialektar Historia bak dei to skriftspråka vi har i Noreg i dag. Språkduellen på 1800-talet Dialekt og identitet Språkhistorisk oversikt frå norrøn tid fram til dag, korleis oppstod dei nordiske språka? Hovudskiljelinjene mellom nynorsk og bokmål
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla - lytte til og lese tekstar på svensk og dansk og gjere reie for innhald og språklege trekk - utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller dei unge sin livssituasjon - utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflekter over haldningar til ulike språk og talespråkvariantar

	- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium - bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar		
Læringsaktivitet og ressursar	Norsk 10 frå Cappelen Damm kap. 2 og 5 Førebuing til tentamen og skriftleg eksamen Læringsstiar CDU om dialektar og målmerke Læringssti NDLA om dialektar og målmerke: Lund, C., Tørdal, R. M., Engan, O., Federl, M. (2021, 26. oktober). Sentrale norske målmerke. NDLA. https://ndla.no/article/33272 Lund, C. (2021, 7. desember). Meir om norske målmerke. NDLA. https://ndla.no/article/34441 Norsk 10 s. 362-365 Norsk 9 kapittel 4 og 5 Romantikken og nasjonalromantikken – Norsk 10, s.360		
Vurdering	Skriftleg evaluering: Tentamen, skriveøkt essay, skriveøkt kortsvar (oppgåve 3- eksamen). Munnleg evaluering: Presentasjon om målmerke og dialektar		
Vurderingskriterium	LÅG **Munnleg:** Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring **Skriftleg**: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS **Munnleg:** bra eller stort sett bra kontroll på framføring **Skriftleg**: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG **Munnleg:** svært bra eller framifrå kontroll på framføring **Skriftleg**: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter		

Veke 16-25	**Emne: I samfunnet og vegval- tekst og samanheng - repetisjon**
Tema (delmål for dei som treng det)	Språk og identitet Språk som skadar demokratiet Å skrive eit essay/kåseri (Reflekterande tekst) Repetisjon av forteljande tekstar, skjønnlitteratur og sakprosa (alle typer). Debattinnlegg – drøftande tekst – argumenterande tekst Oppgåveforståing: Forstå kva oppgåva spør om, og kunne svare på det Tekst og sjangerforståing Beskriving av livet i eldre og nyare litteratur: lyrikk og noveller Samanlikning eldre/nyare litteratur Å vere ung i dag: val og framtidstankar Framføringa av temapar i litteraturen 10.trinn
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla - lytte til og lese tekstar på svensk og dansk og gjere reie for innhald og språklege trekk - utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller dei unge sin livssituasjon - utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflekter over haldningar til ulike språk og talespråkvariantar - informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium - bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar
Læringsaktivitet og ressursar	Norsk 10 frå Cappelen Damm kap. 2 og 5 Temapar: En folkefiende av Ibsen og Semelweis av Bjørneboe Victoria av Hamsund og Faderen av Bjørnson Karens jul av Skram og Dei som ikkje finst av Stranger Fagdag i norsk: Øve på tolking og analyse + munnleg høyring av temapar. Førebuing til tentamen og skriftleg eksamen
Vurdering	Skriftleg evaluering: Øve til eksamen Munnleg evaluering: Temapar og prøvemunnleg

Vurderingskriterium	LÅG **Munnleg:** Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring **Skriftleg**: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS **Munnleg:** bra eller stort sett bra kontroll på framføring **Skriftleg**: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG **Munnleg:** svært bra eller framifrå kontroll på framføring **Skriftleg**: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	• Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling		
Kjerneelement	• Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon		
Grunnleggjande ferdigheiter	• Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter		